

Na Elder Jeffrey R. Holland
No te Pūpū no te Tino Ahuru Ma Piti Aposetolo

E ere anei tatou paatoa e mau taata tao'a ore ra ?

*E taata moni tatou e aore râ e taata veve, e ti'a ia tatou ia
« rave i te vahi e ti'a ia tatou » ia nava'i ore ana'e te tahi taata.*

Auê ia ohipa faahiahia tei tuuhia mai i roto i te faanahoraa o ta tatou amuiraa rahi. Bien hecho, Eduardo.

I te taima mata'u mau o Ta'na ra ohipa, ua ti'a a'era Iesu i ni'a i roto i te sunago o To'na oire i Nazareta e ua tai'o a'era i teie mau parau i tohuhia e Isaia e i papa'ihia i roto i te evanelia a Luka : « Tei ni'a iho ia'u te Varua o te Fatu, oia i faatahinu mai ia'u ei poro haere i te parau maitai i te taata rii, ua tono mai oia ia'u ei faaora i te feia aau oto, ei poro haere i te ora no te tîfî, e ia hi'o faahou te matapo, e ei tuu hoi i te feia i paruparu ».¹

No reira, teie te taima matamua a faa'ite ai te Faaora i Ta'na ohipa i roto i te ti'araa Mesia. Are'a râ, ua haapapû atoa teie irava e, i ni'a i te e'a no To'na tusia taraehara hopea e te ti'a-faahou- raa, te ohipa tumu matamua a Iesu i roto i te ti'araa Mesia, o te haamaitai- raa ia i te taata rii, e tae roa'tu i tei haehaa te aau.

Mai te omuaraa o Ta'na ra ohipa, ua here Iesu i te taata rii e tei nava'i

ore i te hoê here faito ore. Ua fanau- hia Oia i roto i te fare o na taata mai te reira te huru, e ua paari i rotopu e rave rahi atu â o te reira huru taata. Aita tatou i ite i te hu'ahu'araa o To'na oraraa tahuti nei, tera râ, i te hoê taima ua parau Oia e, « e ana to te alope, e tauraa to te manu ; area to te Tamaiti a te taata nei aita o'na tuaroi ».² E au ra e, te taata tei hamani i te ra'i e te fenua « e te mau mea atoa o roto ra »,³ aita To'na e faaearaa, i roto ihoa râ i to'na oraraa taata paari.

I roto i te tuaai, ua faairohia te veve ei fifi rahi roa a'e e te parare rahi o te taata nei. Te ati rahi o te veve, e ati pae tino ia, tera râ, te ati i te pae varua e i te pae o te feruriraa ta'na e horo'a mai, e nehenehe ia e riro ei mea ino roa'tu. Noa'tu râ te huru, te piiraa ohipa tuutuu ore ta te Faaora rahi i tuu mai i ni'a ia tatou maori râ, o te apitiraa ia tatou Ia'na no te iriti i teie utu'a teimaha i ni'a i te taata. I roto i To'na ti'araa Iehova, ua parau Oia e, e haavâ Oia i te utuafare o Iseraela ma te teimaha i te mea e,

« te tao'a haru a te [taata rii], tei roto ia i to outou mau fare ».

Ua parau Oia « Eaha te mea i faafao ai outou i to'u ra mau taata, e i oro ai i te mata o te taata rii ? »⁴

E mea hau atu â te maramarama o te parau a te papa'i Maseli no ni'a i te reira : « O tei hamani ino i te taata rii ra, ua faaino ia i tei hamani ia'na ra : [e]... o tei opani i to'na taria i te auê o te taata rii ra, e auê atoa oia iho, e e ore e faarohia mai ».⁵

I to tatou nei anotau, aita â te Ekalesia a Iesu Mesia i faaho'i-faa- hou-hia mai i tae atura i to'na mahana oro'a matamua a faaue mai ai te Fatu i to'na mau melo ia « hi'o atu hoi ratou i te feia veve e tei ere hoi, e e horo'a'tu i te tautururaa ia ratou ia ore ratou ia ati noa ».⁶ A hi'o i te parau faaue i roto i teie irava—« ia ore ratou ia ati noa ». Tera te huru reo o te Atua ia parau Oia no te ohipa.

No ni'a i te fifi rahi o te tinairaa i te aifaito ore i roto i te ao nei, e aha ta te hoê tane e aore râ, te hoê vahine e nehenehe e rave ? Ua horo'a mai te Fatu iho i te hoê pahonora. Hou To'na hooraahia e te faasatauroraahia, a faatavai ai Maria i te upoo o Iesu i te hoê mono'i hunaraa moni rahi, amuamu ihora Iuda Isakariota i teie ohipa haapa'oraa ore ma « te haavare ia'na ra ».⁷

Ua parau Iesu :

« Eaha outou i haape'ape'a'tu ai ia'na ? e rave'a maitai ta'na i rave iho ia'u nei... »

« Ua rave hoi oia i te vahi i ti'a ia'na ».⁸

Ua rave hoi oia i te vahi i ti'a ia'na ! Auê ia faataaraa poto e te puai ! I te hoê taima ua uiui te hoê papa'i ve'a i te Metua vahine Teresa no Calcuta, no ni'a i ta'na ohipa faaea ore no te faa- oraraa i te feia veve i roto i taua oire ra. Te parau ra oia e, ia hi'ohia te nu- mera, aita roa'tu teie vahine e rave nei i te hoê ohipa. Ua pahono oioi atura teie vahine iti faahiahia e, ta'na ohipa, e ohipa ia no te here, e ere no te numera. *Noa'tu te rahi* o te taata aita e roaa ia'na ia tauturu, ua parau oia e, e nehenehe ta'na e haapa'o i te faauerua ia here i te Atua e i te taata tupu na roto i te taviniraa i te feia e roaa ia'na

na roto i ta'na mau rave'a. I te tahi atu taime ua parau oia e, « e au te ohipa ta tatou e rave nei mai te hoê topata i roto i te moana ». « Tera râ, ahiri aita tatou i rave, ua ere ia te moana i te hoê topata ».⁹ Ma te tura, ua faaoti a'era te papa'i ve'a ma te parau e, e mea papû maitai e, e ere te ohipa ke-retetiano i te tautooraa no te numera. Ua feruri a'era oia e, mai te mea e, e rahi atu to te ra'i oaoa no te hoê taata hara e tatarahapa i te iva ahuru ma iva aita e titauhia ia tatarahapa, no reira, e mea papû e, aita te Atua e haape'ape'a roa nei no te numera.¹⁰

No reira, nahea tatou i te « rave i te vahi e ti'a ia tatou » ?

No ni'a i te hoê mea, mai ta te arii Beniamina i haapii mai, e nehenehe tatou e faaea i te tape'a i ta tatou mau rave'a no te mea te hi'o nei tatou i te taata rii ma te feruri e, na ratou iho i imi i to ratou ati. Peneia'e te tahi pae o te taata *na ratou iho* i imi i to ratou mau fifi, tera râ, aita anei te toe'a o tatou e rave atoa nei i te reira ohipa ? E ere anei no reira teie haapa'o ture aau aroha i ui ai e, « E ere anei tatou paatoa e mau taata tao'a ore ra ? »¹¹ Aita anei tatou paatoa e ani nei ma te tuutuu ore i te tauturu e a tia'i ai i te mau pahonoraia i te mau pure ? Aita anei tatou paatoa e taparu nei i te faaoreraa hara no te mau hape ta tatou i rave e te fifi ta tatou i faatupu ? Aita anei tatou paatoa e ti'aoro nei ia faaho'i te aroha i to tatou mau ino, ia upooti'a te aroha i ni'a i te parau ti'a, no tatou ihoa râ ? No reira, eita tatou e hitimahuta ia parau o Beniamina e, e *farii* tatou i te faaoreraa o ta tatou mau hara na roto i te taparuraa i te Atua, o te pahono mai ma te aroha, are'a, te *tape'a* nei ia tatou i te faaoreraa o ta tatou mau hara na roto i te pahonoraia na roto i te aroha i te feia veve e taparu mai nei ia tatou.¹²

Taa ê noa'tu te raveraa i te ohipa no te tauturu i te feia veve, e ti'a atoa ia tatou ia pure no ratou. Ua hurihia te hoê pupu ati Zorama i rapae i to ratou mau fare pureraa, i mana'ohia ho'i e to ratou mau taea'e e, e mea « viivii » e e mea « faufaa ore » ratou—e mau parau teie no roto mai i te papa'iraa mo'a—« no te nehenehe ore o to ratou

ahu ». Te parau nei Moromona e, « ua veve ratou i te mau mea o teie nei ao ; e ua haehaa atoa hoi i te aau »¹³—e piti teie titaaraa fatata e haere apipiti noa i te mau taime atoa. Ua pato'i na hoa misionare o Alama e o Amuleka i taua tiahiraa ra i te feia nehenehe ore te ahua ma te parau atu ia ratou e, noa'tu te huru o te mau maitai ta te tahi pae e faaere mai ia ratou, e nehenehe ta ratou e pure tamau noa—i roto i ta ratou mau faaapu e i roto i to ratou mau fare, i roto i to ratou mau utuafare e i roto i to ratou aau.¹⁴

Tera râ, ua parau o Amuleka i teie pupu tei tiahihia : « Ia oti ta outou pure... ia faaru'e *outou* i te taata veve, e tei tahaa noa, e ia ore outou ia utuutu i te feia ma'i, e tei atihia ra, e ia ore outou ia horo'a i ta ta outou tao'a, *mai te mea e [tao'a ta outou]*, i tei veve—te parau atu nei au ia *outou*... ua riro ta outou pure ei mea maamaa e te faufaa ore, e ua riro outou ei taata haavare, o te huru taata ia e huna i te faaroo ».¹⁵ Auê ia faahaamana'oraa faahiahia e, e taata moni tatou e *aore râ* e taata veve, e ti'a ia tatou ia « rave i te vahi e ti'a ia tatou » ia nava'i ore ana'e te tahi taata.

I teie nei, ia ore ho'i au ia parihia e, te horo'a nei au i te mau faanahonahoraa tauturu taa ê roa, e aore râ, te parau nei au e, e ohipa maitai te haereraa e taparu i ni'a i te purumu, te haapapû atu nei au ia outou e, to'u faatura i te mau parau tumu no te ohipa, te faaherehereraa i te moni, te faarava'i-raa ia'na iho e te hinaaro puai, e mea

puai ia mai to te tahi atu tane e aore râ vahine atoa e ora nei. Ua titau-tamau-noa-hia ia tatou ia tauturu ia tatou iho hou a imi ai tatou i te tauturu no ô mai ia vetahi ê ra. Taa ê noa'tu i te reira, aita vau i ite papû roa e, nahea outou tata'itahi i te faaoti i ta outou hopoi'a no te feia aita e tauturu nei ia ratou iho e aore râ, aita ta ratou e nehenehe e tauturu ia ratou iho. Tera râ, ua ite au e, ua ite te Atua, e e tauturu mai Oia e e arata'i mai Oia ia outou i roto i te mau ohipa aroha o te ti'araa pipi, mai te mea e, e hinaaro mau outou, e pure e e imi ho'i outou i te mau rave'a no te haapa'o i te hoê faauerua Ta'na i horo'a mai ia tatou faahou e faahou â.

Te taa ra outou e, te parau nei au no te mau hinaaro fifi i te pae o te oraraa sotiare e aita te reira e topa noa i ni'a i te mau melo o te Ekalesia. Aua'e râ, e mea ohie a'e te faanahoraa a te Fatu no te tauturu i to tatou iho : te titauhia nei i te feia tino maitai atoa ia haapa'o i te ture no te haapaeraa maa. Ua papa'i Isaia e :

« E ere anei teie i te haapaeraa maa hinaaro na'u ra ?... »

« E ere anei ia tufahia ta oe maa i te feia i poia ra, e ia arata'i i te taata rii i ati ra i to utuafare ? e ia ite oe i te veve ra, ia faaahu atu oe ia'na... ? ia haamairi [oe] i te hopoi'a teiaha ra... ia tuuhia tei nene'ihia e tei hamani-ino-hia... ? »¹⁶

Te faa'ite nei au i to'u iteraa no ni'a i te mau semeio, i te pae varua e i te pae tino, o te tae mai i ni'a i te feia e ora i te ture o te haapaeraa maa. Te

faa'ite papû nei au no ni'a i te mau semeio tei tae mai i ni'a ia'u. Oia mau, mai ta Isaia i papa'i, ua ti'aoro vau i roto i te haapaeraa maa, e ua hau i te hoê noa taime, e ua pahono papû mai te Atua, « Teie au ».¹⁷ A poihere i taua haamaitairaa mo'a ra hoê a'e taime i te ava'e, e a faa'ite i te aau horo'a, ia au i te maraa, i roto i ta outou ô no te haapaeraa maa, e te tahi atu mau horo'araa no te tauturu i te taata, te haapiiraa e te misionare. Te fafau atu nei au e, e horo'a rahi atoa mai te Atua ia outou, e te feia tei roaa te tauturu i roto i to outou na rima, e pii ia ratou i to outou i'oa ia haamaitahia e a muri noa'tu. Hau atu i te toru tuhaa i ni'a i te maha o te hoê mirioni melo o te Ekalesia tei tauturuhia i te matahiti i ma'iri a'enei na roto i te mau ô o te haapaeraa maa tei horo'ahia e te mau episkopo haapa'o maitai e te mau peresideni Sotaiete Tauturu. E rave rahi ia Feia Mo'a i te Mau Mahana Hopea Nei tei oaoa roa.

E te mau taea'e e te mau tuahine, e titauraa i roto i teie a'oraa ta'u, ia fa'i hua'tu vau e, e mau haamaitairaa hope

ore, i te pae tino e i te pae varua, i roto i to'u oraraa, e ere ia no ta'u tautooraa e e ere atoa ho'i no to'u maitai. Mai ia outou, ua tupu atoa i roto ia'u te hepohepo i te parau no te moni, tera râ, aita vau i vevehia, aita atoa vau i ite e, e aha te mana'o o te taata veve. Taa ê atu i te reira, aita vau i ite e, no te aha te taa ê rahi o to tatou huru fanauraa, to tatou poheraa, ta tatou mau rave'a no te haapiiraa e no te faarava'iraa faufaa i roto i te tahuti nei, tera râ, ia hi'o ana'e au i tei erehia e te mau taata e rave rahi, te taa ra ia'u e, « no te aroha noa o te Atua i fana'o ai au ».¹⁸ Ua ite atoa vau e, noa'tu e, e ere au i te tia'i no to'u taea'e, e taea'e râ vau no to'u taea'e, e « no te mea ua rahi tei horo'ahia na'u, e horo'a atoa vau ».¹⁹

No reira, te haapoupou nei au i te peresideni Thomas Spencer Monson. A 47 matahiti i teie nei to'u haamaitairaa na roto i te haaraa i piha'i iho i teie taata, e te hoho'a no'na ta'u e poihere e tae roa'tu i to'u poheraa, o to'na ia hoho'a i roto i to'na tiaa fare, i to'na ho'iraa mai na te fenua

Heleman Hiti'a o te râ mai, tei ino roa i te pae faarava'iraa faufaa, e inaha ua horo'a oia eiaha to'na noa pereue e te ahu tau'i, to'na atoa râ mau tiaa. « Te nehenehe o te avae o te ve'a i ni'a i te mou'a, [i te orihaereraa e to'na tiaa fare, na te vahi tia'iraa manureva] o tei hopoi mai i te parau maitai ra, o tei faa'ite hua mai i te parau hau ra ».²⁰ Rahi atu i te tahi noa'tu taata ta'u i mâtau, ua rave te peresideni Monson « i te mau vahi atoa e ti'a ia'na ia rave » no te vahine ivi e te otare, tei veve e tei nene'ihia.

I te matahiti 1831 i roto i te hoê heheuraa i te peropheta Iosepha Semita, ua parau mai te Fatu e, ia tae i te hoê mahana, e ite te feia veve i te basileia o te Atua ia haere mai e faaora ia ratou ma « te puai e te hanahana rahi ».²¹ E mata na tatou i te tauturu ia tupu teie tohuraa na roto i te haereraa ma te puai e te hanahana o to tatou ti'araa melo i roto i te Ekalesia mau a Iesu Mesia, no te rave i te vahi e ti'a ia tatou no te faaora i te mau taata atoa ta tatou e nehenehe mai te veve o te haavî nei ia ratou e o te haamou nei i ta ratou mau moemoea e rave rahi roa, o ta'u ia pure na roto i te i'oa maitai o Iesu Mesia ra, amene. ■

TE MAU NOTA

1. Luka 4:18.
2. Mataio 8:20.
3. 2 Nephi 2:14 ; 3 Nephi 9:15.
4. Isaia 3:14-15.
5. Maseli 14:31 ; 21:13.
6. Te Parau Haapiiraa e te Mau Parau Fafau 38:35.
7. Hi'o Mareko 14:3-5 ; hi'o atoa Mataio 26:6-9 ; Ioane 12:3-5.
8. Mareko 14:6, 8 ; reta tei faahuru-ê-hia.
9. Mama Teresa no Calcutta, *My Life for the Poor*, ed. José Luis González-Balado and Janet N. Playfoot (1985), 20.
10. Hi'o Malcolm Muggeridge, *Something Beautiful for God* (1986), 28-29, 118-19 ; hi'o atoa Luka 15:7.
11. Mosia 4:19.
12. Hi'o Mosia 4:11-12, 20, 26.
13. Alama 32:2-3.
14. Hi'o Alama 34:17-27.
15. Alama 34:28 ; reta tei faahuru-ê-hia.
16. Isaia 58:6-7.
17. Isaia 58:9.
18. Ua parauhia na John Bradford ; hi'o *The Writings of John Bradford*, ed. Aubrey Townsend (1853), xliii.
19. « No te mea ua rahi te mau haamaitairaa », *Hymns*, n° 130 © Harper San Francisco.
20. Isaia 52:7.
21. Te Parau Haapiiraa e te Mau Parau Fafau 56:18 ; hi'o atoa irava 19.